

Kranen blev ett verkligt lyft!

- Arbetsplats:** Söders Stenhuggeri AB, Hedevägen 49-535, 11 58 Kinna, tel. 0320-140 85
- Kontaktpersoner:** Sven-Erik Söder, Söders
- Arbetslivsfondens handläggare:** Seth Svensson, Älvsborgs län
- Skribent:** Hans Johansson, HT-information, Borås, tel. 033-25 48 82.
- Sammanfattning:** Tillverkning av gravstenar innebär många tunga lyft och låsta arbetsställningar som medför risk för belastningsskador. Textning och dekor på gravstenarna sker med hjälp av ritade och handskurna mallar, vilket innebär statistiskt belastade och olämpliga arbetsställningar under ganska lång tid. Söders Stenhuggeri AB i Kinna har därför genomfört ett arbetsplatsprogram med inköp av datorutrustning och utbildning för denna att användas vid dekorarbete. Dessutom har en liten truck försatts med kran så att personalen slipper de tunga stenlyften. Programmet har medfört att de anställdas arbetsinnehåll har utökats och att riskerna för arbets-skador har minskat.

Bakgrund

Den mobila lyftkranen är ett verkligt lyft för oss, säger Sven-Erik Söder på Söders Stenhuggeri AB i Kinna.

Tack vare den slipper vi alla tunga lyft när vi arbetar ute på kyrkogårdarna.

Söders Stenhuggeri i Kinna är ett familjeföretag som år 1927 startades av Harry Söder.

Företaget drivs nu av hans son och dennes två söner. Den huvudsakliga verksamheten är tillverkning, montering och service av gravvårdar. Allt arbete sker från råmaterial i olika bergarter till färdig produkt. Dessutom tillverkas bords- och bänkskivor, fönsterbänkar och olika prydnadsföremål i sten. I företaget arbetar åtta personer.

Tillverkningen av gravstenar innebär många tunga lyft och låsta arbetsställningar som innebär risk för belastningsskador. En gravsten väger normalt uppemot 200 kilo, men det förekommer också tyngre stenar. Textning och dekor på

gravstenarna sker med hjälp av ritade och handskurna mallar, vilket innebär statistiskt belastade och olämpliga arbetsställningar under ganska lång tid.

Söders Stenhuggeri har under många år haft hjälp av tryckluftsredskap och lyft-hjälpmiddel i verkstaden. Vid arbete ute på kyrkogårdarna har man en 3-hjulig truck och en s.k. säckkärra för förflyttning av stenarna men alla lyft sker manuellt.

Mål

För att förbättra arbetsmiljön och samtidigt få möjlighet till mer varierade arbetsuppgifter utarbetades ett arbetsplatsprogram. Det innehöll inköp av datorutrustning och utbildning för användning av denna, för att möjliggöra utökning av arbetsuppgifterna och minska tiden för ensidiga arbetsmoment. Dessutom ville företaget förse den trehjuliga trucken med en svängbar, hydraulisk kran med utskjut

för användning vid montering och demontering av gravvårdar på kyrkogårdar. På detta sätt skulle personalen slippa de tunga lyften och förebygga risken för belastningsskador. Programmet kostnadsberäknades till 296.000 kronor och Arbetslivsfonden beviljade bidrag med 78.000 kronor.

Genomförande

Programmet påbörjades i april 1994 och avslutades i augusti 1994.

- Vi har haft ett mycket gott stöd av Arbetslivsfondens personal under genomförandet, säger Harry Söder. De har hela tiden brytt sig om oss, tagit del av våra bekymmer och hjälpt oss åt rätt håll.

- Kranen på trucken är en prototyp, eftersom det är första gången en så liten truck utrustats med kran, berättar Sven-Erik Söder. Hela genomförandet av programmet har gått planenligt utan problem.

Resultat

- Det genomförda programmet har hittills varit positivt, säger Sven-Erik Söder. Kranen på trucken har sådan räckvidd att vi inte alls behöver lyfta stenarna manuellt när vi är utomhus och arbetar. Datorutrustningen är också nödvändig för oss. Våra tidigare stansverktyg är av så gammalt datum att det numera är svårt att få tag på reservdelar och typer till dem. Det kommer dock att ta tid innan vi har full nytta av den, eftersom vi måste digitalisera in våra dekorer som tidigare handritats. Vi hör till de främsta i landet när det gäller dekor på gravstenarna och det vill vi fortsätta med även med den nya utrustningen.

Värdering

- Det är en väldig skillnad i utarbetet numera tack vare truckkranen, säger Harry Söder, som i hela sitt arbetsliv varit van vid de tunga lyften ute. Vi har ändå haft väldigt få arbetsskador genom åren i företaget. Men tack vare det vi nu gjort har vi ännu mer förebyggt riskerna för arbetsskador på grund av lyft och enformiga arbetsställningar.

- Jag har sysslat mycket med att sätta och stansa text och dekor, berättar Göran Björklund, en av de anställda. Det ska bli mycket gott när vi kommer igång med användandet av datorn så att vi slipper i från de långvariga, enformiga arbetsställningarna.

- Vi har alltid haft låg sjukfrånvaro och det är inte troligt att arbetsplatsprogrammet kan medföra någon minskning. När alla behärskar datorutrustningen är vi fler som kan utföra fler arbetsuppgifter. Det minskar vår sårbarhet vid den frånvaro som kan förekomma. Med de förändringar vi genomfört anser vi oss stå väl rustade inför framtiden och har möjlighet att behålla vår ställning som en av de främsta i gravvårdsdekor, säger en nöjd Sven-Erik Söder.

ISSN 1104-6449
1994

September